

ಹೊಯ್ದಳಿ

ಹೊನ್ನಾರು ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿ. ಅಲ್ಲಿ ಹೊನ್ನಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿಯೆಂಬ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಇದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ಸಂಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ ಮಗನಿದ್ದನು. ಸಂಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ ತುಂಬ ದುಂಡು ವೆಚ್ಚಾರ. ಅವನು ದೊಡ್ಡವನಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಶರಟಿಗೂ ಶರಾಯಿಗೂ ಕೋಟಿಗೂ ರುಮಾಲಿಗೂ ತುಂಬ ರುಪರುಪಾಯಿ ಸುರಿಯಲಾರಂಭಿಸಿದ. ತಂದೆ ಹೊನ್ನಪ್ಪ ತುಂಬಾ ನೊಂದುಕೊಂಡ. ಹೆಂಡತಿಯಾದ ಹೊನ್ನಮೃನಲ್ಲಿ ದೂರು ಹೇಳಿದ. ಇರುವವನೊಬ್ಬ ಮಗ ಹೇಗಾದರೂ ಬದುಕಿರಲಿ. ಅವನೇನು ನೀರಿನ ಹಾಗೆ ಹಣ ಸುರಿದರೂ ಕೂಡಿಟ್ಟ ಖಶಯ್ ಕುಂದುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದಳು ಸಂಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿಯ ತಾಯಿ.

ಆದರೆ ಸಾಹುಕಾರನಿಗೆ ತುಂಬಾ ವ್ಯಾಧಿ. ಕೈ ಮೈ ನೋಯಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಹಣವೆಲ್ಲ, ಕಷ್ಟವನ್ನೇ ಅರಿಯದ ಈ ಪೋರನಿಂದ ಪ್ರೋಲಾಗುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಸಹಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಮಗನನ್ನು ಕರೆದು ಹೇಳಿದ “ಮಗು, ಪಟ್ಟಣ ಶೆಟ್ಟಿಯ ಮಗ ಪ್ರೋಲಿಪ್ರೋಲಿಯಾಗಿ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲ ಪ್ರೋಲು ಮಾಡುವನೆಂದು ಜನ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.”

ಮಗ “ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ? ಒಳ್ಳಿಯ ಬಟ್ಟೆಹಾಕದಿದ್ದರೆ ಜಿಪ್ಪುಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಂದು ಅವಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರಪ್ಪ! ತಂದೆ “ಅದೆಲ್ಲ ನನಗೆ ಬೇಡ, ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ದಿನಾ ಖಶತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದಿಸಿ ತಂದ ಹೊರತು ನಿನಗೆ ಉಟವಿಲ್ಲ. ಸಂಪಾದನೆ ಸಿಗದ ದಿನ ಉಪವಾಸ ಮಾಡು. ಆಗಲಾದರೂ ನಿನಗೆ ಹಣದ ಬೆಲೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ತಂದೆಹೊನ್ನಪ್ಪನಮಾತುಕೇಳಿ ಆಪ್ಪಟಿಸಾಹುಕಾರಉರೆಲ್ಲತಿರುಗಿದ. ಯಾರೂಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೋದರೆ ಆಳು ಕಾಳುಗಳೂ, ಗುಮಾಸ್ತರುಗಳೂ ನಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೊನ್ನಾರೆಲ್ಲ ತಿರುಗಿ ತಿರುಗಿ ಕಾಲು ಸಮೆಸಿಕೊಂಡು ಉಟವಿಲ್ಲದೆ, ಬಸವಳಿದು, ಬಾಯಾರಿ, ಕಂಗೆಟ್ಟು ಮನೆಗೆ ಸಂಜೆಗೆ ಒಂದು ಜಗುಲಿಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುದುರಿ ಕೂತಿದ್ದ.

ಮಗನಿಗಾಗಿ ಕಾದು ಕಾದು ಹಸಿದಿದ್ದ ಈ ತಾಯಿ, ಅವನನ್ನು ಒಳಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದಳು. ಕಾಲಿಗೆ ಬಿಸಿನೀರು ಕೊಟ್ಟಳು. ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕೈಲೀಟ್ಟು ಉಟ ಮಾಡಿಸಿದಳು.

ಆ ರಾತ್ರಿ, ಆ ಮಗ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಕಾಲಬಳಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದೇ ತಡ, ಆ ತಂದೆ ಹೇಳಿದ “ಈ ನಿನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಸಂಪಾದನೆಯನ್ನು ಬಾವಿಗೆ ಹಾಕಿ ಬಾ! ಹೋಗು!”

ಮಗನ ಕೈಯಿಂದ ಹಿಂಗೆ ಆ ಬಾವಿಗೆ ನಾಲ್ಕಾರು ದಿನ ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಬಿದ್ದ ಮೇಲೆ, ತಂದೆಗೆ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಯಿತು. ಮಗನಿಗೂ ತಾಯಿಗೂ ಬ್ಯಾಗುಳ ಬಿತ್ತು.

ಮಾರನೇದಿನ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ

ಸಂಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ - “ಸ್ವಾಮಿ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿ.”

ಮಳಿಗೆಯವನು - “ಏನೋ ಸಂಗಪ್ಪ! ನಿನ್ನಪ್ಪ ಕಳಿಸಿದನೇನೋ! ಹೋಗಿ ಈ ಮೋಕೀಲಾಲನ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟು ಬಾ. ಸಾಧಾರಣದ್ದು ಏನಾದರೂ ಬಟ್ಟೆಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಾರು. ಹೋಗು... ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ತಿಂಡಿಗಿಂಡಿ ತಿಂದುಕೊಂಡು, ಮೈ ಕೈಗಳಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಾ ಹೋಗು.”

ಸಂಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರಪ್ಪನ ಹಳೇಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಳಿಗೆಗಳಿಗೂ ಗಾಡಿಖಾನೆಗಳಿಗೂ, ರೈಲ್ ಲು ನಿಲಾಣಗಳಿಗೂ ಹೋಗಿ ನಿಂತು ಕಾದು ಕಾದು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಬಂದ. ಕಟ್ಟಾಮುಕಡೆಗೊಬ್ಬ ದಪ್ಪಹೊಟ್ಟೆ ಸಾಹುಕಾರ ಇವನನ್ನು ಕರೆದ.

“ಲೇ ದಗಲೇ ಶರಾಯವನೆ ಬಾ, ಈ ಟ್ರಿಂಕು ಹೊತ್ತು ತಂದು ಕೊಡು. ನಿನ್ನ ಮೋರೆ ನೋಡಿದರೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೇನೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಲ್ಲ. ಹೋಗು ಈ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾಫಿ ತಗೊಂಡು ಬಾ.” ಎಂದು ಇದುರೂಪಾಯಿ ಎಸೆದ. ಶೆಟ್ಟಿ ಸಾಹುಕಾರನ ಮಗ ಕಾಫಿ ಕುಡಿದು ಅಥಾರಣೆ ಕಡಲೇಕಾಲಿ ಬಾಯಿಗೆಸೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ.

ಶೆಟ್ಟಿ “ ಈ ಟ್ರಿಂಕೂ ಈ ಹಾಸಿಗೇನೂ ತೆಗೆದುಕೊ, ನೋ ಮುಂದೆ.”

ಸಂಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ ಸಾಹುಕರನಮನೆ ಜಗುಲಿಯ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾನು ಇಳಿಸಿದ. ಅವನ ಕತ್ತು ಉಳುಕಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಆ ದಿನ ಅವನಿಗೆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದಿಂದ ಇನ್ನು ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಉರೆಲ್ಲ ತಿರುಗಿದ. ಇವನ ಒಣಗಿದ ಮುಖ ನೋಡಿದವರಾರೂ ಇವನನ್ನು ಹತ್ತಿರ ಕರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ರಾತ್ರಿ, ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಸಂಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ. ಅವನ ತಾಯಿ ಉಪವಾಸವಿದ್ದು ಕಾದಿದ್ದಳು. ಈ ಸಂಪಾದನೆಯನ್ನು ತಂದ ಅವನು ತನ್ನ ತಂದ ಹೊನ್ನಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿಯ ಕಾಲಿನ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟ ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕಿದ.

ಆಗ ಹೊನ್ನಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ ಹೇಳಿದ - “ತಗೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಾವಿಗೆ ಹಾಕು ಈ ನಿನ್ನ ಸಂಪಾದನೆಯನ್ನು.”

ಮಗ ಸಂಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ - “ಇಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ.

ಹೊನ್ನಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ “ನಿತ್ಯ ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದೆಯಲ್ಲೋ!”

ಮಗ ಸಂಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ “ಇದೇ ನನ್ನ ಸಂಪಾದನೆ. ಅದೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲ. ಈ ದಿನ ಕತ್ತು ಉಳುಕಿ ಹೋಗಿದೆ, ಅಪ್ಪಾ! ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಕೂಲಿಮಾಡಿದರೆ.”

ತಂದ ಹೊನ್ನಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ “ಹಾಗೇನು! ದಿನಾಲು ನಿನ್ನ ವಿಚಿರಗೆ ಸಾಲದಲ್ಲೋ ಹಾಗಾದರೆ.”

ಮಗ “ನನ್ನ ವಿಚಿರ ಕಡಿಮೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಅಪ್ಪಾ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ವಿವೇಕದಿಂದ ಇರುತ್ತೇನೆ.”

“ತಂದ ಹಾಗೆ ಬಾರಪ್ಪಾ. ಈಗ ನೋಡು, ನೀನು ಹಣದ ಬೆಲೆ ಕೊಂಚವಾಗಿ ಅಥರ್ವಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹಾಗಾಯಿತು.”

ಅಂದಿನಿಂದ ಆ ಸಾಹುಕಾರನ ಮಗ ವಿವೇಕದಿಂದ ಇರಡೊಡಗಿದನು. ಆ ತಂದ ತನ್ನ ಕಟ್ಟಾಜ್ಞತವಾದ ಷಯ್ಯಯ್ ವನ್ನೆಲ್ಲ ಅವನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟನು.

ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ

ಇತ್ಯಾರ್ಥ - ಸಂಪತ್ತು; **ಪೂರ್ವಾಗು -** ಹಾಳಾಗು; **ಕಟ್ಟಾಜ್ಞತ -** ದುಡಿಮೆ, ಸಂಪಾದಿಸಿದ

ಕೃತಿ:1) ಬಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

1) ಹೊನ್ನೂ ರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಇದ್ದನು ?

2) ಸಂಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿಯ ತಾಯಿಯ ಹೆಸರು ಏನು ?

3) ತಾಯಿಯು ಮಗನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು

4) ಕೊನೆಗೆ ಸಾಹುಕಾರನ ಮಗ ಹೇಗೆ ಇರತೋಡಿದನ ?

ಕೃತಿ:2) ಕೆಳಗಿನ ಗ್ರಾಮ್ಯ ಭಾಷೆಯ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಂಥಿಕ ಭಾಷೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಉದಾ - ಮಗನಿಗೂ ತಾಯಿಗೂ ಬೈಗುಳ ಬಿತ್ತು.

ಮಗ ಹಾಗೂ ತಾಯಿ ಬೈಯಿಸಿಕೊಂಡರು.

1) “ಹೋಗು ಈ ದುಡ್ಡಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾಫಿ ತೆಗೊಂಡು ಬಾ.

2) ಈ ಟ್ರಂಕೂ ಈ ಹಾಸಿಗೇನೂ ತೆಗೆದುಕೊ, ನಡೀ ಮುಂದೆ.

ಕೃತಿ: 3) ಕೆಳಗಿನ ಏಕವಚನದ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1) ಬಾಲಕ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

2) ಗಿಡ ನಮಗೆ ನೇರಳು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

3) ಮಹಿಳೆ ನಮ್ಮ ಬದುಕಿಗೆ ಬೆಳಕು ನೀಡುತ್ತಾಳೆ.

ಕೃತಿ: 4) ಕೆಳಗಿನ ಒಂದೊಂದು ವಾಕ್ಯದ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮೂರು ಪಯ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯವಾದುದನ್ನು ಆಯ್ದು
ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬರೆಯಿರಿ.

1) ಸಂಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿಯು ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಏಕೆಂದರೆ -----

1) ಚೆಂದಕಾಣಲೆಂದು

2) ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಬಟ್ಟೆಹಾಕದಿದ್ದರೆ ಜಿಪ್ಪುಣಶೆಟ್ಟಿ ಎಂದು ಜನ ಅಪಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು.

3) ತಂದೆಯ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು

2) ಹೊನ್ನಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿಯು ತನ್ನ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಮಗನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೆಟ್ಟನು.

ಏಕೆಂದರೆ -----

1) ಮಗನು ದೊಡ್ಡವನಾದನೆಂದು

2) ತನಗೆ ವಯಸ್ಸಾಯಿತೆಂದು

3) ಮಗನು ವಿವೇಕದಿಂದ ಇರತೋಡಿದನೆಂದು

ಕೃತಿ: 5) “ಹಣವನ್ನು ಹಿತವಾಗಿ ಗಳಿಸು ಮಿತವಾಗಿ ಬಳಸು” ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೃತಿ: 6) ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸರಿವಡಿಸಿ ಅಥವಾಪೂರ್ವ ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿ.

1) ಸಿಗದ ಉಪವಾಸ ದಿನ ಮಾಡು ಸಂಪಾದನೆ

2) ಕೆಲಸ ಸಾಮ್ಮಿ ಕೊಡಿ ಏನಾದರೂ

